

Arbetsmarknadsutskottets utlåtande 2023/24:AU11

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om stärkta arbetsvillkor för praktikanter

Sammanfattning

Utskottet anser att kommissionens förslag till direktiv om stärkta arbetsvillkor för praktikanter strider mot subsidiaritetsprincipen och föreslår därför att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande.

Enligt utskottet medför de skilda förutsättningar och behov som medlemsstaterna har att målet för de åtgärder som kommissionen planerar bäst kan uppnås på nationell nivå. Utskottet anser därmed att det inte finns något mervärde med kommissionens förslag.

Prövade förslag

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om att förbättra och tillämpa arbetsvillkor för praktikanter och motverka att reguljära anställningsförhållanden kamoufleras till praktik (COM(2024) 132).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Kommissionens förslag	4
Utskottets prövning.....	7
Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om stärkta arbetsvillkor för praktikanter	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över prövade förslag	12
<i>Bilaga 2</i>	
Motiverat yttrande från Sveriges riksdag	13

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om stärkta arbetsvillkor för praktikanter

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 2.

Stockholm den 13 juni 2024

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Magnus Persson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Magnus Persson (SD), Teresa Carvalho (S), Saila Quicklund (M), Patrik Lundqvist (S), Michael Rubbestad (SD), Johanna Haraldsson (S), Arin Karapet (M), Ann-Christine Frohm (SD), Sofia Amløh (S), Oliver Rosengren (M), Ciczie Weidby (V), Magnus Jacobsson (KD), Jonny Cato (C), Sara Gille (SD), Camilla Mårtensen (L), Adrian Magnusson (S) och Camilla Hansén (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Den 20 mars 2024 presenterade kommissionen ett förslag till direktiv om att förbättra och tillämpa arbetsvillkor för praktikanter och motverka att reguljära anställningsförhållanden kamoufleras till praktik (COM(2024) 132).

Den 2 maj 2024 hänvisade kammaren förslaget till arbetsmarknadsutskottet för subsidiaritetskontroll. Åttaveckorsfristen för att lämna ett motiverat yttrande går ut den 21 juni 2024.

Regeringen informerade om förslaget i en faktapromemoria som kom in till riksdagen den 24 april 2024 (2023/24:FPM52). I faktapromemorian redogör regeringen också för sin bedömning av tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i direktivförslaget.

Förslaget som prövas finns i bilaga 1. Utskottets förslag till motiverat yttrande finns i bilaga 2.

Kommissionens förslag

Bakgrund

I mars 2014 antog rådet en rekommendation om kvalitetskriterier för praktikprogram. Bakgrunden till rekommendationen var upprepade uppmaningar från Europaparlamentet i resolutionerna (2009/2221[INI]) och (2012/2647[RSP]) och från Europeiska rådet i slutsatser från december 2012, februari 2013 och juni 2013.

I slutrapporten från Konferensen om Europas framtid från maj 2022 lämnades förslag på att praktik och arbete för unga skulle hålla en viss kvalitet, inklusive ersättning, samt att obetald praktik som inte är en del av en utbildning skulle förbjudas. Vidare tillkännagav kommissionen i sitt arbetsprogram 2023 (COM(2022) 548) att den tänkte uppdatera kvalitetskriterierna för praktikprogram och ta upp frågor som skälig lön och tillgång till socialt skydd. Kommissionen fann även i en utvärdering av rådets rekommendation från 2023 tecken på att kvalitetskriterierna för praktikprogram hade en positiv inverkan på kvaliteten på praktikprogrammen i EU. Kommissionen lyfte i det sammanhanget samtidigt fram områden som ytterligare skulle kunna stärkas och förbättras.

Europaparlamentet antog i juni 2023 en resolution i vilken parlamentet rekommenderade kommissionen att stärka rådets rekommendation från 2014 och göra den till ett mer kraftfullt lagstiftningsinstrument. Kommissionen inledde därefter ett samråd med arbetsmarknadens parter, vilket skedde i två steg. Arbetsmarknadens parter valde att inte inleda förhandlingar om ett eventuellt avtal. Kommissionen lämnade därför den 20 mars 2024 ett förslag till direktiv om stärkta arbetsvillkor för praktikanter samt ett förslag till en

reviderad rådsrekommendation om förstärkta kvalitetskriterier för praktikprogram.

Syfte

Kommissionen anger att felaktig användning av praktik undergräver arbetsvillkoren för praktikanter och reguljära arbetstagare och skadar den sociala rättvisan. Det kan också skapa ojämlika villkor mellan olika parter som erbjuder praktik, vilket är ett problem för företag, även för små och medelstora företag. Mot bakgrund av kommissionens utvärdering och det underlag som har kommit in från olika håll syftar förslaget enligt kommissionen till att uppnå två specifika mål:

1. Förbättra och stärka praktikanternas arbetsvillkor.
2. Motverka att reguljära anställningsförhållanden kamoufleras till praktik.

Innehåll

Direktivförslaget innehåller inledningsvis definitioner av vad som inom ramen för direktivet anses vara en praktikant, en praktik, en vanlig anställning och en vanlig anställd. En praktik anges vara en begränsad period av arbetspraktik med ett signifikant inslag av träning och utbildning i syfte att ge den som genomför praktiken praktisk och professionell erfarenhet för att öka anställningsbarheten och underlätta steget in på arbetsmarknaden eller för att få tillträde till yrket. En praktikant definieras som en person som har en praktik och som har ett anställningsavtal eller ett anställningsförhållande så som det definieras i lag, kollektivavtal eller praxis i nationell rätt med beaktande av praxis från EU-domstolen.

Direktivet fastslår en likabehandlingsprincip genom en s.k. princip om icke-diskriminering för praktikanter och vanliga anställda. Principen innebär att medlemsstaterna, när det gäller arbetsvillkor och lön, ska säkerställa att praktikanter inte behandlas sämre än jämförbara vanliga anställda. Olikbehandling kan dock rättfärdigas på objektiva grunder genom att praktikanter har andra arbetsuppgifter, mindre ansvar eller övervägande lärandemoment i arbetet.

Vidare innehåller direktivet en bestämmelse om att medlemsstater ska vidta effektiva åtgärder för att säkerställa att all EU-rätt som är tillämplig i förhållande till arbetstagare också ska tillämpas på praktikanter. Förslaget innehåller även flera bestämmelser för att stärka praktikanternas möjlighet att genomdriva sina rättigheter som arbetstagare. Det finns också bestämmelser om tillsyn av kompetenta myndigheter och bestämmelser om arbetstagarrepresentanter för praktikanter.

För att avgöra om en påstådd praktik egentligen är ett vanligt anställningsförhållande föreslås behöriga myndigheter göra en helhetsbedömning av de faktiska omständigheterna i det enskilda fallet. Myndigheterna bör vid sin bedömning beakta ett antal indikativa faktorer som enligt förslaget ska

fastställas i direktivet, såsom varaktigheten samt förekomsten av utbildnings- och lärandemoment. För att behöriga myndigheter ska kunna göra en helhetsbedömning blir arbetsgivare skyldiga att, vid förfrågan, lämna information till myndigheterna om praktiken. Vidare ska behöriga myndigheter genomföra effektiva kontroller och inspektioner för att upptäcka och vidta åtgärder mot verksamheter där påstådd praktik egentligen utgör vanliga anställningsförhållanden.

Utskottets prövning

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om stärkta arbetsvillkor för praktikanter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 2.

Subsidiaritetsprövning

Subsidiaritetsprincipen gäller enligt artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen på de områden där EU inte har exklusiv befogenhet. Den innebär att EU ska vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, vare sig på central nivå eller på regional och lokal nivå, och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå. Medlemsstaternas nationella parlament ska se till att subsidiaritetsprincipen följs i utkast till lagstiftningsakter, i enlighet med protokoll nr 2 om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Riksdagen ska enligt 9 kap. 20 § riksdagsordningen pröva om ett utkast till lagstiftningsakt strider mot subsidiaritetsprincipen. Enligt 10 kap. 3 § riksdagsordningen ska ett utskott, om det finner att utkastet strider mot subsidiaritetsprincipen, lämna ett utlåtande till kammaren med förslag till ett motiverat yttrande.

Konstitutionsutskottet har uttalat att det av orden ”endast om och i den mån” får anses framgå att subsidiaritetsprövningen innefattar ett proportionalitetskriterium och att det därav följer att den föreslagna åtgärden inte får gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen (bet. 2010/11:KU18).

Kommissionens bedömning

Kommissionen anger att den rättsliga grunden för förslaget är artikel 153.2 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), där det föreskrivs att direktiv kan antas med minimikrav på bl.a. arbetsvillkor, enligt artikel 153.1 b i EUF-fördraget. Av artikel 153.2 b framgår att sådana direktiv bl.a. ska undvika administrativa, finansiella och rättsliga ålägganden som motverkar tillkomsten och utvecklingen av små och medelstora företag. Vidare anger kommissionen att förslaget fullt ut respekterar de gränser som

fastställs för unionens åtgärder enligt artikel 153.5 i EUF-fördraget eftersom det inte innehåller några åtgärder som direkt påverkar lönenivån.

Kommissionen skriver följande om sin syn på förslaget förenlighet med subsidiaritetsprincipen:

Kvalitetskriterierna för praktikprogram från 2014 har hjälpt medlemsländerna att införa politiska ändringar och lagstiftningsändringar, särskilt i länder med mindre utvecklade praktikprogram. Det finns dock fortfarande stora utmaningar när det gäller användningen av, kvaliteten på och tillgången till praktikplatser i alla medlemsstater. Ett EU-initiativ kan bidra till att samordna och inrikta medlemsstaternas insatser på åtgärder som kan ta itu med de specifika problem som identifierats inom alla typer av praktikprogram. Endast en EU-åtgärd kan fastställa gemensamma regler för att skapa en enhetlig ram av principer och miniminormer i alla medlemsstater. Initiativet skulle stödja medlemsstaternas uppåtgående sociala konvergens och bättre efterlevnad av befintliga arbetstagarättigheter, vilket skulle bidra till mer lika villkor för praktikanter och parter som erbjuder praktik i EU.

Åtgärder enbart av medlemsstaterna som svar på behovet av att upprätthålla arbetsvillkoren för praktikanter och motverka reguljära anställningsförhållanden som kamoufleras till praktik skulle inte nödvändigtvis ha samma skyddsnivå i fråga om öppenhet och förutsägbarhet och skulle riskera att öka skillnaderna mellan medlemsstaterna. De identifierade utmaningarna måste därför hanteras på EU-nivå.

Det föreslagna direktivet bygger på en minimiharmonisering av de nationella systemen som respekterar medlemsstaternas utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller att fastställa högre standarder och ger arbetsmarknadens parter möjlighet att anförtros genomförandet av det föreslagna direktivet. I enlighet med artikel 153.2 b i EUF-fördraget stöder och kompletterar det medlemsstaternas åtgärder genom minimikrav som genomförs successivt.

När det gäller proportionalitetsprincipen anför kommissionen följande:

Detta förslag fastställer minimikrav, och säkerställer därmed att graden av ingripande begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att uppnå förslaget mål. De medlemsstater som redan har mer gynnsamma bestämmelser än dem som fastställs i detta förslag kommer inte att vara tvungna att ändra eller försämrade dem. Medlemsstaterna får också besluta att gå längre än de minimikrav som anges. Kostnaderna i samband med detta förslag är rimliga och motiverade mot bakgrund av målet att stärka efterlevnaden av praktikanternas arbetsvillkor.

Proportionalitetsprincipen efterlevs vad gäller de identifierade problemens omfattning och natur. Arbetsgivarna måste till exempel endast på begäran ge myndigheterna information om praktiktjänstgöring. I den konsekvensbedömning som åtföljer detta initiativ bedömdes och jämfördes alternativen med avseende på deras proportionalitet i förhållande till referensscenariot. Det rekommenderade alternativet ger medlemsstaterna utrymme att fastställa metod och form för insatser för att uppnå målen. Det går således inte utöver vad som är nödvändigt för att ta itu med de problem som identifierats och uppnå de särskilda målen.

Regeringens bedömning

Regeringen informerade i en promemoria till riksdagen den 24 april 2024 om sin bedömning av tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i direktivförslaget. Enligt regeringen är det i nuläget tveksamt om direktivförslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Regeringen skriver:

Regeringen konstaterar att flera av de åtgärder som föreslås inte är bäst lämpade att hanteras på EU-nivå då förutsättningarna och systemen skiljer sig åt väsentligt mellan EU:s medlemsstater samt att det finns en risk att förslagen inte respekterar den begränsade befogenhet unionen har på exempelvis utbildningsområdet. Det finns inte heller någon tydlig gränsöverskridande dimension i de frågor som avses regleras. Som exempel kan anföras att krav som ställs på kvalitet för praktik i arbetslivet för att vara välfungerande måste ta hänsyn till de olika arbetsmarknadsmodellerna och de olika sätt som praktik kan vara organiserad på. Ytterligare ett exempel är praktik inom de formella utbildningssystemen där målsättningen med praktiken är lärande för att nå kurs- och läroplaner.

En EU-reglering som syftar till att uppställa gemensamma kvalitetsnormer på EU-nivå är då inte att föredra. Ett annat exempel är hur förslaget definierar flera begrepp såsom praktikant, vanligt anställningsförhållande och vanlig anställd, vilka enligt regeringens bedömning bäst kan utvecklas i förhållande till de olika systemens särart på nationell nivå.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det är tveksamt om direktivförslaget som det nu är utformat är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Huruvida förslaget i alla delar behövs eller bör utformas som kommissionen har föreslagit får belysas i de diskussioner som nu vidtar.

När det gäller proportionalitetsprincipen anför regeringen följande:

Kommissionen anför vidare att eftersom direktivförslaget endast fastslår minimikrav så säkerställer det minsta möjliga intervention för att nå målen i förslaget. Kommissionen anser därför att förslaget även är i linje med proportionalitetsprincipen. Regeringen ifrågasätter att direktivförslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Förslaget innebär i sin nuvarande lydelse en rättsosäkerhet som gör det svårt att bedöma huruvida konsekvenserna kan anses vara proportionerliga i förhållande till dess syfte. Regeringen anser exempelvis att den del av förslaget som medför att personer som idag är arbetstagare ska anses vara praktikanter inte är något som går att motivera ur ett arbetstagarskyddsperspektiv.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis betona att det är självklart att praktikanter ska ha goda villkor och inte utnyttjas när de utför sin praktik. Det gäller oavsett om det handlar om praktik som utförs i Sverige eller i någon av EU:s övriga medlemsstater. Det är också angeläget att den som praktiserar ges möjlighet att göra det under förhållanden som är anpassade utifrån den typ av praktik som utförs. Det finns i dag många olika former av praktik som är utformade på olika sätt, med varierande syften och för skilda mål- och yrkesgrupper. Den bredd av praktikplatser som finns innebär ett viktigt bidrag till att trygga kompetensförsörjningen och skapa viktiga vägar in på arbetsmarknaden.

Utskottet menar att en viktig utgångspunkt i sammanhanget är att förutsättningarna och systemen skiljer sig åt väsentligt mellan EU:s medlemsstater när det gäller användandet av olika former av praktik. En central del av den svenska arbetsmarknadsmodellen består i att arbetsvillkor i vårt land huvudsakligen bestäms av arbetsmarknadens parter genom kollektivavtal och endast delvis genom lag. Även lönebildningen är i Sverige en fråga för arbetsmarknadens parter. Vidare gäller att frågan om vem som är att anse som arbetstagare enligt svensk rätt avgörs från fall till fall enligt fastställd praxis från Arbetsdomstolen. Det finns inte någon legaldefinition av praktik eller praktikant i svensk rätt, och en person som är praktikant kan men behöver inte vara en arbetstagare. Utskottet anser att det är viktigt att värna den ordning som gäller på den svenska arbetsmarknaden och att förslag från kommissionen respekterar det nationella handlingsutrymmet.

Vidare konstaterar utskottet att direktivförslaget inte återspeglar de skillnader som finns mellan medlemsstaterna och hur de olika formerna av praktik regleras. Utskottet anser att det därför i nuläget är svårt att överblicka vilka konsekvenser som skulle kunna följa t.ex. av att någon som anses vara arbetstagare enligt dagens bestämmelser skulle omklassificeras till praktikant enligt direktivet. Kraven på att praktikanter enligt direktivet inte ska behandlas sämre än vanliga anställda i jämförbara situationer kan innebära utmaningar för arbetsmarknadens parter att självständigt sluta kollektivavtal om vilka villkor som ska gälla.

Utskottet vill understryka att utgångspunkten enligt EU-fördraget är att beslut ska fattas på nationell, regional eller lokal nivå. Subsidiaritetsprincipen innebär att EU ska vidta en åtgärd endast om och i den mån målen för åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva. Det ska med andra ord finnas ett mervärde med åtgärden på unionsnivå.

Utskottet konstaterar att kommissionen framför allt motiverar förslaget med att åtgärder på EU-nivå kan bidra till att samordna medlemsstaternas åtgärder i syfte att hantera vissa identifierade problem för olika former av praktik. Kommissionen framhåller också bidraget till kompetensförsörjningen och att enbart åtgärder på EU-nivå kan sätta ett önskat gemensamt ramverk på området.

Utskottet delar inte kommissionens bedömning utan menar att flera av de åtgärder som föreslås inte är bäst lämpade att hanteras på EU-nivå. Som har framförts ovan skiljer sig både förutsättningarna och systemen för att hantera praktikanter inom varje medlemsstats nationella arbetsmarknad väsentligt åt mellan EU:s medlemsstater. Utskottet menar att förslaget är alltför långtgående. Det finns också en risk att förslaget inte respekterar den begränsade befogenhet som unionen har vad gäller exempelvis utbildning, tillgång till social trygghet och löneförhållanden. Utskottet kan inte heller se att det skulle finnas någon tydlig gränsöverskridande dimension i de frågor som kommissionen med sitt förslag avser att reglera.

Utskottet noterar i sammanhanget att Arbetsmarknadsdepartementet har skickat det aktuella förslaget på remiss till bl.a. centralorganisationerna på

både arbetsgivar- och arbetstagersidan. I sina remissvar har parterna på båda sidor lyft fram sin oro över förslaget konsekvenser för den svenska arbetsmarknadsmodellen. Utskottet gör samma bedömning som parterna. De sammantagna konsekvenserna av direktivförslaget är svåra att överblicka och innebär risker för den svenska arbetsmarknadsmodellen som inte är godtagbara. Förslaget är inte förenligt med den ordning som råder på den svenska arbetsmarknaden.

Utskottet anser sammanfattningsvis att medlemsstaternas skilda förutsättningar och behov gör att målet för de planerade åtgärderna bäst kan uppnås på nationell nivå och att det därmed inte finns något mervärde med kommissionens förslag. Utskottet anser därför att kommissionens förslag strider mot subsidiaritetsprincipen och föreslår att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande i enlighet med 10 kap. 3 § riksdagsordningen.

BILAGA 1

Förteckning över prövade förslag

Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om att förbättra och tillämpa arbetsvillkor för praktikanter och motverka att reguljära anställningsförhållanden kamoufleras till praktik (COM(2024) 132).

BILAGA 2

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen har prövat om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om att förbättra och tillämpa arbetsvillkor för praktikanter och motverka att reguljära anställningsförhållanden kamoufleras till praktik (COM(2024) 132) strider mot subsidiaritetsprincipen. Riksdagen anser att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen av de skäl som redovisas i detta motiverade yttrande.

Riksdagen vill inledningsvis betona att det är självklart att praktikanter ska ha goda villkor och inte utnyttjas när de utför sin praktik. Det gäller oavsett om det handlar om praktik som utförs i Sverige eller i någon av EU:s övriga medlemsstater. Det är också angeläget att den som praktiserar ges möjlighet att göra det under förhållanden som är anpassade utifrån den typ av praktik som utförs. Det finns i dag många olika former av praktik som är utformade på olika sätt, med varierande syften och för skilda mål- och yrkesgrupper. Den bredd av praktikplatser som finns innebär ett viktigt bidrag till att trygga kompetensförsörjningen och skapa viktiga vägar in på arbetsmarknaden.

Riksdagen menar att en viktig utgångspunkt i sammanhanget är att förutsättningarna och systemen skiljer sig åt väsentligt mellan EU:s medlemsstater när det gäller användandet av olika former av praktik. En central del av den svenska arbetsmarknadsmodellen består i att arbetsvillkor i vårt land huvudsakligen bestäms av arbetsmarknadens parter genom kollektivavtal och endast delvis genom lag. Även lönebildningen är i Sverige en fråga för arbetsmarknadens parter. Vidare gäller att frågan om vem som är att anse som arbetstagare enligt svensk rätt avgörs från fall till fall enligt fastställd praxis från Arbetsdomstolen. Det finns inte någon legaldefinition av praktik eller praktikant i svensk rätt, och en person som är praktikant kan men behöver inte vara en arbetstagare. Riksdagen anser att det är viktigt att värna den ordning som gäller på den svenska arbetsmarknaden och att förslag från kommissionen respekterar det nationella handlingsutrymmet.

Vidare konstaterar riksdagen att direktivförslaget inte återspeglar de skillnader som finns mellan medlemsstaterna och hur de olika formerna av praktik regleras. Riksdagen anser att det därför är svårt att överblicka vilka konsekvenser som skulle kunna följa t.ex. av att någon som anses vara arbetstagare enligt dagens bestämmelser skulle omklassificeras till praktikant enligt direktivet. Kraven på att praktikanter enligt direktivet inte ska behandlas sämre än vanliga anställda i jämförbara situationer kan innebära utmaningar för arbetsmarknadens parter att självständigt sluta kollektivavtal om vilka villkor som ska gälla.

Riksdagen vill understryka att utgångspunkten enligt EU-fördraget är att beslut ska fattas på nationell, regional eller lokal nivå. Subsidiaritetsprincipen innebär att EU ska vidta en åtgärd endast om och i den mån målen för åtgärden

inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva. Det ska med andra ord finnas ett mervärde med åtgärden på unionsnivå.

Riksdagen konstaterar att kommissionen framför allt motiverar förslaget med att åtgärder på EU-nivå kan bidra till att samordna medlemsstaternas åtgärder i syfte att hantera vissa identifierade problem för olika former av praktik. Kommissionen framhåller också bidraget till kompetensförsörjningen och att enbart åtgärder på EU-nivå kan sätta ett önskat gemensamt ramverk på området.

Riksdagen delar inte kommissionens bedömning utan menar att flera av de åtgärder som föreslås inte är bäst lämpade att hanteras på EU-nivå. Som har framförts ovan skiljer sig både förutsättningarna och systemen för att hantera praktikanter inom varje medlemsstats nationella arbetsmarknad väsentligt åt mellan EU:s medlemsstater. Riksdagen menar att förslaget är alltför långtgående. Det finns också en risk att förslaget inte respekterar den begränsade befogenhet som unionen har vad gäller exempelvis utbildning, tillgång till social trygghet och löneförhållanden. Riksdagen kan inte heller se att det skulle finnas någon tydlig gränsöverskridande dimension i de frågor som kommissionen med sitt förslag avser att reglera.

Riksdagen noterar i sammanhanget att Arbetsmarknadsdepartementet har skickat det aktuella förslaget på remiss till bl.a. centralorganisationerna på både arbetsgivar- och arbetstagsidan. I sina remissvar har parterna på båda sidor lyft fram sin oro över förslagets konsekvenser för den svenska arbetsmarknadsmodellen. Riksdagen gör samma bedömning som parterna. De sammantagna konsekvenserna av direktivförslaget är svåra att överblicka och innebär risker för den svenska arbetsmarknadsmodellen som inte är godtagbara. Förslaget är inte förenligt med den ordning som råder på den svenska arbetsmarknaden.

Riksdagen anser sammanfattningsvis att medlemsstaternas skilda förutsättningar och behov gör att målet för de planerade åtgärderna bäst kan uppnås på nationell nivå och att det därmed inte finns något mervärde med kommissionens förslag. Riksdagen anser därför att kommissionens förslag strider mot subsidiaritetsprincipen och lämnar härmed ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande i enlighet med 10 kap. 3 § riksdagsordningen.